

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul central)
MUNICIPIUL CHIȘINĂU

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
СУД КИШИНЭУ
(центральное местонахождение)
МУНИЦИПИЙ КИШИНЭУ
г. Кишинёв, ул. Зелинского 13

or. Chișinău, str. Zelinski 13
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
Înregistrat SEDIUL CENTRAL
cu nr. 5.14 - 11977 din 10.09.2018
leșire Nr. 88/17
Dosar nr. 1-588/17
20

Curtea Constituțională
Mun. Chișinău
Str. A. Lăpușeanu 28, MD-2004

Judecătoria Chișinău (sediul central), Vă expediază cererea avocatului Malic Gheorghe, în interesele inculpatului Cepac Oleg privind sesizarea de către instanță a Curții Constituționale privind exercitarea controlului constituționalității prevederilor sintagmei „organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit” din alin.(2) art.521 din Cod de procedură penală al Republicii Moldova; a prevederilor art.251 și la general a Codului de Procedură Penală, în ceea ce ține de omisiunea de a reglementa condițiile și procedura clară, de desemnare a reprezentantului persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de inculpat (nu învinuit, la faza de urmărire penală) precum drepturile și obligațiile procesuale ale acesteia și garanțiile contra arbitrariului etc,

în cauza penală privind înviuirea lui Cepac Oleg Valerii, a S.C. „Club XXL” SRL, care la 20.10.2016, prin decizia Camerei Înregistrării de Stat a fost modificată în S.C. ”CSN Group Solutions” SRL, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 241 alin. (2) lit. b), f), 243 alin. (3) lit. b), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova,

Anexe: Cererea pe -3 file.
Sesizare pe - 5 file.
Copia încheierii din data de 10.09.2018 pe - 7 file.

Judecător

T. Sîrcu

Sîrcu Tatiana

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
INTRARE NR. 1329
21 09 20 18

ÎNCHEIERE

15 august 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul central)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței

Sîrcu Tatiana

Grefier

Mereuță Victor

Cu participarea:

Procurorului

Malai Ina

Apărătorilor

Malic Gheorghe, Maier Lucia, Mămăligă Igor

Interpretului

Levandiuc Diana

examinând în ședință de judecată, cererea avocatului Malic Gheorghe, în interesele inculpatului Cepac Oleg privind sesizarea de către instanță a Curții Constituționale privind exercitarea controlului constituționalității prevederilor sintagmei „organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit” din alin.(2) art.521 din Cod de procedură penală al Republicii Moldova; a prevederilor art.251 și la general a Codului de Procedură Penală, în ceea ce ține de omisiunea de a reglementa condițiile și procedura clară, de desemnare a reprezentantului persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de inculpat (nu învinuit, la faza de urmărire penală) precum drepturile și obligațiile procesuale ale acesteia și garanțiile contra arbitrariului etc,

în cauza penală privind înviuirea lui **Cepac Oleg Valerii, a S.C. „Club XXL” SRL, care la 20.10.2016, prin decizia Camerei Înregistrării de Stat a fost modificată în S.C. ”CSN Group Solutions” SRL**, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 241 alin. (2) lit. b), f), 243 alin. (3) lit. b), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova,

CONSTATĂ :

1. În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul central) a parvenit spre examinare cauza penală de învinuire inclusiv a lui **Cepac Oleg Valerii** în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 241 alin. (2) lit. b), f), 243 alin. (3) lit. b), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, care, conform rechizitoriului, se învinuiește în aceea că el, în calitate de autor, deținând funcția de administrator al S.C. „Club XXL” SRL, care la 20.10.2016, prin decizia Camerei Înregistrării de Stat a fost modificată în S.C. ”CSN Group Solutions” SRL, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Cuznețov Ghennadii Mihail, care este cofondatorul acestei întreprinderi, cet. statului Israel, Alon Zafrir (Zafpir) alias „Zafi”, în calitate de organizatori și cet. Statului Israel, Wexler Amit Moshe, în calitate de complice, precum și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, au realizat o schemă de practicare ilegală a activității de întreprinzător de două sau mai multe persoane, cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari, spălarea banilor de două sau mai multe persoane în proporții deosebit de mari și de comun acord cu Dîru Alina Grigore, în calitate de complice, care deținea funcția de manager al aceleiași persoane juridice, au comis și evaziunea fiscală a întreprinderilor, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

2. Astfel, acesta, deținând funcția de administrator al S.C. „Club XXL” SRL, acționând cu intenție directă, în vederea camuflării acțiunilor sale ilegale de practicare a jocurilor de noroc prin intermediul sistemelor de comunicații electronice de tip internet, în calitate de prestator, a încheiat un contract de prestări servicii nr. 26/04/2013 din 26 aprilie 2013 cu persoana juridică „Xpro Solution” LTD, rezidentă a Insulelor Marshall, zona off-shore, reprezentată de către Viktoriia Petrusenco și la aceeași dată, a încheiat un alt contract de prestări servicii nr. 26/04/2013 din 26 aprilie 2013, cu persoana juridică „Jetmond Holding” LTD, înregistrată în Insulele Virgine Britanice, Marea Britanie, zonă off-shore, reprezentată de către Ali Mehmet, în calitate de beneficiari, prin care se obligă să asigure ultimilor transmiterea imaginilor video în regim online, în conformitate cu cerințele tehnice și instrucțiunile beneficiarilor.
3. Totodată, pentru realizarea planului infracțional, Cepac Oleg Valerii, în perioada lunilor septembrie-octombrie 2013, deținând funcția de administrator al S.C. „Club XXL” SRL, în urma înțelegerii prealabile cu cofondatorul întreprinderii Cuznețov Ghennadii Mihail și cet. Statului Israel, Wexler Amit Moshe și Alon Zafrir (Zafpir) alias „Zafi”, precum și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, sub pretextul prestării serviciilor de comunicații electronice prin rețelele cu cablu, au amenajat o sală de jocuri de noroc, situată în mun. Chișinău, bd. Dacia 49/6, etajul 4, dotată cu mese caracteristice jocurilor de noroc, monitoare și camere de luat vederi atârinate deasupra fiecărei mese, care permiteau înregistrarea imaginilor video și transmiterea acestora on-line prin intermediul rețelei internet, precum și alte mijloace materiale de joc utilizate pentru desfășurarea jocurilor de noroc (rulete, cărți caracteristice jocurilor de noroc, fișe), în vederea practicării jocurilor de noroc prin intermediul sistemelor de comunicații electronice de tip internet.
4. Ulterior, prelungindu-și acțiunile sale criminale în perioada 01.01.2014 până la 10.02.2017, activând în calitate de administrator al S.C. „Club XXL” SRL, iar ulterior al S.C. „CSN Group Solutions” SRL, contrar prevederilor art. 45¹ al Legii cu privire la jocurile de noroc și art. 47 al Legii cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc, a organizat, în sala situată în mun. Chișinău bd. Dacia 49/6, etajul 4, în regim continuu, desfășurarea jocurilor de noroc de tip black-jack, poker, bacara, ruleta și dragon-tiger, care erau practicate în regim on-line, prin intermediul sistemelor de comunicații electronice de tip internet.
5. Totodată, continuându-și acțiunile sale criminale, acționând cu intenție directă, având ca scop obținerea unor beneficii materiale ilegale, aproximativ în luna octombrie 2015, de comun acord cu Cuznețov Ghennadii Mihail, au mai amenajat o sală de jocuri de noroc situată în mun. Chișinău, bd. Dacia 49/6, etajul 3, biroul 338, dotată cu o masă caracteristică jocurilor de noroc, monitor și camera de luat vederi atârinate deasupra mesei, care permiteau înregistrarea imaginilor video și transmiterea acestora on-line prin intermediul rețelei internet, precum și alte mijloace materiale de joc utilizate pentru desfășurarea jocurilor de noroc (cărți caracteristice jocurilor de noroc), în vederea practicării jocurilor de noroc prin intermediul sistemelor și rețelelor de comunicații electronice de tip internet.
6. Ulterior, prelungindu-și acțiunile sale criminale în perioada lunii noiembrie 2015 până la 04 mai 2017, activând în calitate de administrator al S.C. „Club XXL” SRL, iar ulterior al S.C. „CSN Group Solutions” SRL, contrar prevederilor art. 45¹ al Legii cu privire la jocurile de noroc și art. 47 al Legii cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc, a organizat, în sala situată în mun. Chișinău, bd. Dacia 49/6, etajul 3, biroul 338, în regim continuu, a desfășurat jocul de noroc de tip „inout”, care era

practicat în regim on-line, prin intermediul sistemelor și rețelelor de comunicații electronice de tip internet.

7. Ca rezultat al acestor acțiuni infracționale, de către conducătorul S.C. "Club XXL" SRL, iar ulterior al S.C. „CSN Group Solutions” SRL, Cepac Oleg Valerii, fiind în înțelegere prealabilă cu Cuznețov Ghennadii Mihail, Alon Zafrir (Zafpir) alias „Zafi” și Wexler Amit Moshe, în perioada 01.01.2014 până la 31.12.2016 a fost obținut un profit, conform raportului de expertiză nr. 228 din 20.04.2017 și raportului financiar a întreprinderii pe anul 2016 în sumă totală de 1 071 366 (un million șaptezeci și unu mii trei sute șazeci și șase) lei.
8. Astfel, lui Cepac Oleg Valerii și Societății Comerciale „Club XXL” SRL, care la 20.10.2016, prin decizia Camerei Înregistrării de Stat a fost modificată în S.C. „CSN Group Solutions” SRL cod fiscal 1008600042478 i se incriminează săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 241 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, caracterizată prin practicarea ilegală a activității de întreprinzător, comis de două sau mai multe persoane și soldată cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari.
9. Tot el, pe parcursul activității în calitate de administrator al S.C. „Club XXL” SRL, iar ulterior al S.C. "CSN Group Solutions" SRL., în perioada 01.01.2014 până la 10.02.2017, contrar prevederilor art. 15 lit. a) din Codul fiscal, art. 17 alin. (3) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale, art. 3 din Legea cu privire la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2013, art. 3 din Legea cu privire la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2014, art. 3 din Legea cu privire la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2015 și art. 3 din Legea cu privire la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2016, de comun acord cu Cuznețov Ghennadii Mihail, Alon Zafrir (Zafpir) alias "Zafi" și Wexler Amit Moshe, care aveau rolul de a coordona și a stabili sumele de bani pe care urma să fie achitate angajaților în calitate de salarii neoficiale, precum și de a organiza transmiterea acestor mijloace financiare către angajații întreprinderii S.C. "CSN Group Solutions" SRL, aducea și transmitea managerului întreprinderii Dîru Alina, mijloace bănești, care erau în lei moldovenești și în valută, iar aceasta, la indicația lui Alon Zafrir (Zafpir) alias "Zafi", Cepac Oleg Valerii sau Cuznețov Ghennadii Mihail, convertea valuta în lei moldovenești, astfel încât să nu permită băncilor comerciale înregistrarea operațiunilor de schimb valutar, cu scopul de a ascunde existența mijloacelor financiare achitate în calitate de salarii neoficiale angajaților S.C. "Club XXL" SRL, iar ulterior al S.C. "CSN Group Solutions" SRL.
10. Ulterior, Dîru Alina, deținând funcția de manager începând din iunie 2014 până la 30.09.2016, lunar, în lipsa unei evidențe contabile obligatorii, repartiza în plicuri, mijloacele financiare necontabilizate, primite de la Cepac Oleg, angajaților întreprinderii S.C. „Club XXL” SRL, iar ulterior al S.C. "CSN Group Solutions" SRL, în calitate de salarii neoficiale. În continuare, din septembrie 2016 până la 10.02.2017, mijloacele financiare achitate personalului întreprinderii, în calitate de salarii neoficiale, erau distribuite de către Cepac Oleg Valerii, iar în documentele fiscale și anume, în dările de seamă și rapoartele cu privire la salariile calculate și achitate de către S.C. "CSN Group Solutions" SRL angajaților, prezentate la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, erau introduse date denaturate privind cheltuielile avute de întreprindere la achitarea salariilor, fapt care a dus la neachitarea impozitelor în Bugetul Public Național în sumă totală de 1 536 560 (un milion cinci sute treizeci și șase mii cinci sute șazeci) lei.
11. Totodată, Cepac Oleg Valerii în calitate de administrator al S.C. „Club XXL” SRL, iar ulterior al S.C. "CSN Group Solutions" SRL, înregistrată ca subiect al impunerii cu TVA din 01.02.2014, exportând mărfuri și anume, imagini on-line 24 din 24 ore cu

desfășurarea jocurilor de noroc, companiilor nerezidente "Xpro Solution" LTD, rezidentă a Insulelor Marshall, zona off-shore și "Jetmond Holding" LTD, înregistrată în Insulele Virgine Britanice, Marea Britanie, zonă off-shore, încălcând prevederile art. art. 8 alin. (2) lit. c), e), 101 alin. (1), 102 alin. (1), 114, 115, 187 alin. (1) din Codul fiscal, a introdus date denaturate în declarațiile cu privire la Taxa pe Valoare Adăugată, pentru perioadele fiscale L/02/2014-L/08/2016, prezentate Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, ce ține de calcularea și declararea TVA, fapt care a dus la neachitarea în bugetul de stat, a TVA în sumă de 1 837 742 (un milion opt sute treizeci și șapte mii șapte sute patruzeci și doi) lei.

12. Astfel, lui Cepac Oleg Valerii și Societății Comerciale „Club XXL” SRL, care la 20.10.2016, prin decizia Camerei Înregistrării de Stat a fost modificată în S.C. „CSN Croup Solutions” SRL, cod fiscal 1008600042478, li se incriminează săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, caracterizată prin includerea în documentele fiscale a întreprinderii a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari.
13. În continuare, Cepac Oleg, de comun acord cu Cuznețov Ghennadii Mihail, Alon Zafir (Zafpir) alias "Zafi" și Wexler Amil Moshe, acționând cu intenție directă, cunoscând cu certitudine că mijloacele financiare în sumă totală de 2 607 926 (două milioane șase sute șapte mii nouă sute douăzeci și șase) lei, sunt dobândite pe cale infracțională și constituie venituri ilicite, a utilizat o parte din bunurile respective în interesele întreprinderii S.C. „Club XXL” SRL, iar ulterior al S.C. "CSN Group Solutions" SRL, cu dispunerea și transmiterea acestora angajaților întreprinderii menționate achitând salariile și alte utilități pentru desfășurarea activității ilegale a persoanei juridice, precum și în interesele sale personale, inclusiv și prin utilizarea automobilului de marca Audi Q7 cu n/T B6301HX a.p. 2007 de către Cepac Oleg, care știa că bunul respectiv provine din venituri ilicite, iar ulterior, la 24.03.2017, în scopul deplasării proprietății reale a bunurilor de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a deghiza originea ilicită a bunurilor și redarea unui aspect legal, Cuznetov Ghennadii Mihail, prin procura nr. 1281, 1-a împuternicit pe Cepac Nichita Oleg, fiul lui Cepac Oleg, să dispună de dreptul de proprietate a autoturismului menționat, iar la 01.04.2017 Cepac Nichita a intrat în proriitatea acestuia, acțiuni care în consecință au dus la spălarea banilor în proporții deosebit de mari.
14. Astfel, lui Cepac Oleg Valerii și Societății Comerciale „Club XXL” SRL, care la 20.10.2016, prin decizia Camerei Înregistrării de Stat a fost modificată în S.C. „CSN Group Solutions” SRL, cod fiscal 1008600042478, le-a fost incriminată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal, caracterizată prin transferul bunurilor de către o persoană care știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinu sau de a deghiza originea ilicită a bunurilor, deghizarea naturii, originii, transiterii, deplasării proprietății reale a bunurilor de către o persoană care știe sau trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite și depunerea sau utilizarea bunurilor de către o persoană care știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite, faptă comisă de două sau mai multe persoane și în proporții deosebit de mari.
15. În cadrul ședinței de judecată dindata din 15 august 2018, apărătorul inculpatului Cepac Oleg – Gheorghe Malic, fiind împuternicit să eprezinte interesele acestuia în ședința de judecată în baza mandatului nr.0984005, a înaintat, cerere privind sesizarea de către instanță a Curții Constituționale privind exercitarea controlului constituționalității prevederilor sintagmei „organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit” din alin.(2) art.521 din

Cod de procedură penală al Republicii Moldova; a prevederilor art.251 și la general a Codului de Procedură Penală, în ceea ce ține de omisiunea de a reglementa condițiile și procedura clară, de desemnare a reprezentantului persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de inculpat (nu învinuit, la faza de urmărire penală) precum drepturile și obligațiile procesuale ale acesteia și garanțiile contra arbitrariului etc, în cauza penală privind înviuirea lui **Cepac Oleg Valerii, a S.C. „Club XXL” SRL, care la 20.10.2016, prin decizia Camerei Înregistrării de Stat a fost modificată în S.C. ”CSN Group Solutions” SRL, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 241 alin. (2) lit. b), f), 243 alin. (3) lit. b), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova.**

16. Apărătorul inculpatului solicită sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova și suspendarea procesului penal până la examinarea respectivei sesizări de către Curtea Constituțională.
17. Apărătorul inculpatului Cepac Oleg - Mămăligă Igor, reprezentantul inculpatului persoană juridică S.C. "CSN Group Solutions" SRL - Verstiuc Tatiana, apărătorul persoanei juridice S.C. "CSN Group Solutions" SRL – Maier Lucia, au susținut cererea înaintată de către apărătorul Malic Gheorghe, solicitînd admiterea acesteia în baza temeiurilor de fapt și de drept invocate.
18. Acuzatorul de stat Malai Ina, a solicitat respingerea cererii înaintate privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu suspendarea procesului penal, motivînd că, în cazul menționat va rezulta tergiversarea examinării cauzei penale. Totodată, a indicat că, legea procesuala penală este clară și nu contravine prevederilor Constituției.
19. Studiind cererea depusă de apărătorul inculpatului Cepac Oleg, avocatul Malic Gheorghe privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța consideră că urmează a fi admisă cu remiterea acesteia Curții Constituționale și suspendarea procesului din următoarele motive.
20. Conform art. 135 alin. (1) lit. a) Constituția Republicii Moldova și art. 4 alin. (1) Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.
21. În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) Codul de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.
22. Curtea Constituțională în punctele 77, 79, 82 și 87 din hotărîrea nr. 2 din 09 februarie 2016 a constatat că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată de către:
23. instanța de judecată din oficiu, care, respectînd principiul supremației Constituției, nu este în drept să aplice o normă în privința căreia există incertitudini de constituționalitate;
24. (2) părțile în proces, inclusiv reprezentanții acestora, drepturile și interesele cărora pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei.
25. Controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.
26. Dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale

indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă, de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitatea sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legislative cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.

27. Curtea Constituțională a mai reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:
- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
  - (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
  - (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
  - (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
28. Pct. 73 al Hotărârii precitate, indică că pornind de la natura excepției de neconstituționalitate, ea poate fi ridicată atât asupra actelor în vigoare, cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, cât și asupra actelor care nu mai sunt în vigoare, dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte, iar norma este aplicabilă raporturilor juridice litigioase și este determinată în soluționarea cauzei.
29. Astfel, în hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016 Curtea a reținut că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.
30. Ori, în cauza *Ivanciuc v. Romania* (decizia nr.18624/03) fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar.
31. Prin urmare, instanța constată că în speță sunt întrunite condițiile necesare stabilite de Curtea Constituțională în hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, având în vedere că obiectul excepției, prevederile alin.(1) art. 213 din Codul penal, intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție, excepția este ridicată de către apărătorul inculpatului Cepac Oleg, avocatul Malic Gheorghe și că prevederile alin.(1) art. 213 din Codul penal sunt aplicate la soluționarea cauzei penale, precum și faptul că nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale pe acest obiect, din care considerente cererea urmează a fi admisă.
32. În conformitate cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei *se suspendă*, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.
33. De asemenea, urmează a fi reținute și prevederile pct.81 al Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a), g) din Constituție în care Curtea Constituțională a statuat că, potrivit prevederilor legale, în momentul acceptării excepției

de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

34. Luând în considerare că, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale, instanța va admite cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.
35. Subsecvent, urmează a fi reținute prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, potrivit cărora sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza.
36. În conformitate cu art. 364 Codul de procedură penală, instanța de judecată,

D I S P U N E :

Se admite cererea depusă de către apărătorul inculpatului Cepac Oleg, avocatul Malic Gheorghe cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale cererea apărătorului inculpatului Cepac Oleg - Malic Gheorghe, privind controlul constituționalității în temeiul prevederilor art. 135 alin.(1) lit.a) din Constituția Republicii Moldova.

Se suspendă procesul în cauza penală de învinuire a lui **Cepac Oleg Valerii, a S.C. „Club XXL” SRL, care la 20.10.2016, prin decizia Camerei Înregistrării de Stat a fost modificată în S.C. „CSN Group Solutions” SRL**, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 241 alin. (2) lit. b), f), 243 alin. (3) lit. b), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

**Președintele ședinței,
Judecător**

T. Sîrcu

Sîrcu Tatiana

UNIUNEA AVOCAȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Biroul asociat de avocați "Pro Dreptate"

Chișinău, str. Șciusev, 41 „B”, ☎ 0-22-28-23-76, ☎ GSM 0-691-83-702

” ___ ” aprilie 2018

Judecatoria Chisinau, sediul Central
în atenția dnei judecator, Tatiana Sircu

C E R E R E

Subsemnatul, avocatul Gheorghe Malic, în interesele dlui Cepac Oleg și ale Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL, deoarece potrivit alin. (1) art. 67 Cod procedură penală, apărătorul este persoana care, pe parcursul procesului, reprezintă interesele bănuțitului, învinutului, inculpatului, acordă asistență juridică **prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege**, conducându-mă de § 3 lit b) art. 6 din **Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, S O L I C I T:**

- examinarea și admiterea prezentei cereri, care în virtutea alin. (1) art. 247 Cod procedură penală contribuie la respectarea drepturilor și intereselor legitime ale părții apărării, de altfel potrivit alineatelor (2) și (3) art. 17, alin. (2) art. 314 Cod procedură penală, instanța de judecată are obligația **să asigure inculpatului condiții indispensabile** deplinei exercitări a drepturilor procesuale, care, în spețe, deja sunt grav afectate, fapt ce va genera încetarea procesului și va influența negativ și asupra soluționării cauzei în termeni rezonabili;

- trimiterea în adresa Curtii Constituționale spre examinare a Sesizării referitoare la controlul constituționalității, în sensul corespunderii cu articolele 4, 20, 23, 26 și 54 din Constituție:

- a sintagmei ”organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit” din alin. (2) art. 521 a Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699);

- a prevederilor art. 521, și la general, a Codului de procedură penală, în ceea ce ține de omisiunea de a reglementa condițiile și procedura clară, de desemnare a reprezentantului persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de **inculpat** (nu învinuit, la faza urmărire penală-n.m.), precum drepturile și obligațiile procesuale ale acesteia și garanțiile contra arbitrarului etc;

- suspendarea în virtutea alineatelor (1), (3) și (6) art. 7 Cod procedura penală a procedurii pînă cînd nu se va pronunța Curtea Constituțională, de altfel, se impune executarea și a prevederilor relevante din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, deoarece este **cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor...**, **ce urmează** a fi aplicate la soluționarea cauzei, aflate pe rolul sau, instanța de judecată fiind **obligată să sesizeze** Curtea Constituțională, **fără a se pronunța asupra temeiniciei sesizării sau conformității** cu Constituția a normelor contestate.

În fapt, trecem în evidența că în cadrul urmăririi penale în cauza penală privind învinuirea cet. Cepac Oleg Valerii și a Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL cod fiscal 1008600042478, în calitate de învinuți au fost puși toți fondatorii și administratorii Societății.

La data de 24 iulie 2017, deoarece **era un caz**, în care urmărirea penală, deși nu era pornită expres împotriva persoanei juridice, însă posibil se efectua pentru aceeași faptă și în privința reprezentantului ei legal, dlui Cepac Oleg, conducându-se de sintagma contestată din alin. (2) art. 521 a Codului de procedură penală, prin ordonanța unilaterală a procurorului de caz, **fără acordul și voința organelor de conducere** ale Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL, doamna Verștiuc Tatiana, a fost desemnată în *calitate de reprezentant legal al persoanei juridice Societatea Comercială S.C. „CSN Group Solutions” SRL cod fiscal 1008600042478 pentru reprezentarea acesteia în calitate de învinuit în cadrul cauzei penale, cu notificarea acesteia.*

Este de mentionat că art. 521 din Codul de procedură penală se refera doar la faza urmărire penală împotriva persoanei juridice, specificind, că *urmărirea penală în cazul tragerii la răspundere penală a persoanei juridice se efectuează cu participarea reprezentantului legal al acesteia sau în cazul în care urmărirea penală pornită împotriva persoanei juridice se efectuează pentru aceeași faptă sau pentru fapte conexe și în privința reprezentantului ei legal, organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit*, respectiv **odată cu finisarea urmăririi peale au fost epuizate** și imputernicirile doamnei Verstiuc Tatiana pentru reprezentarea persoanei juridice Societatea Comercială S.C. „CSN Group Solutions” SRL în calitate de **invinuit**, după caz urmînd a fi **solutionată problema desemnării unui reprezentant, în ordinea stabilită de lege, deja în calitate de inculpat, ne existînd o procedura**, din care considerente și se invocă această excepție de neconstituționalitate.

Or, luînd în calcul că nu mai are nevoie de imputerniciri de *reprezentant legal al persoanei juridice pentru reprezentarea în calitate de inculpat* în cadrul judecării cauzei penale, invocînd că nu are capacitățile, imputernicirile statutare sau de altfel, și cunoștințele respective, ne fiind administrator și asociat majoritar, în cadrul judecării cauzei, la data de 26 martie 2018 doamna Verstiuc Tatiana, deși nu fusese desemnată în calitate de reprezentant legal al persoanei juridice Societatea Comercială S.C. „CSN Group Solutions” SRL cod fiscal 1008600042478 pentru reprezentarea acesteia în calitate de **inculpat**, în cadrul judecării cauzei penale, a invocat eliberarea sa din proces, pentru că nu are posibilitatea de a participa în continuare.

Prin Încheierea judecătorei Chisinau, sediul Central din data de 26 martie 2018 a fost respinsă această cerere a doamnei Verstiuc Tatiana, astfel într-un fel, **ea este forțată de** a fi în continuare în calitate de *reprezentant legal al persoanei juridice Societatea Comercială S.C. „CSN Group Solutions” SRL cod fiscal 1008600042478 pentru reprezentarea acesteia în calitate de invinuit*, deși suntem la o altă fază procesuală și cel puțin ea nu a fost desemnată în calitate de reprezentant al persoanei juridice Societatea Comercială S.C. „CSN Group Solutions” SRL pentru reprezentarea acesteia în calitate de **inculpat**, în cadrul judecării cauzei penale, respectiv, în lipsa unor imputerniciri exprese, evident va fi afectat procesul echitabil, inclusiv dreptul Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL, de a participa nemijlocit prin reprezentantul sau desemnat în ordinea stabilită, la judecarea cauzei sale, pentru a-și putea exercita apărarea corespunzătoare și calitativă.

În continuare, partea apărării a invocat necesitatea solutionării problemei abordate, privind nulitatea ordonanței procurorului de caz din 24 iulie 2017, de desemnare a doamnei Verstiuc Tatiana, fără acordul, consimțământul și voința organelor de conducere ale Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL, în calitate de *reprezentant legal al persoanei juridice Societatea Comercială S.C. „CSN Group Solutions” SRL pentru reprezentarea acesteia în calitate de invinuit în cadrul cauzei penale, cu notificarea acesteia*, cel puțin constatarea faptului expirării pretinselor imputerniciri și solutionarea problemei privind reprezentantul persoanei juridice pentru reprezentarea acesteia în calitate de **inculpat**, în cadrul judecării cauzei penale, după caz desemnarea unei persoane și explicarea drepturilor, obligațiilor și imputernicirilor exprese, fără care, evident va fi afectat procesul echitabil, inclusiv dreptul Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL, de a participa nemijlocit prin reprezentantul sau desemnat în ordinea stabilită, la judecarea cauzei sale, pentru a-și putea exercita apărarea corespunzătoare și calitativă.

Prin urmare, pentru a solutiona aceste cerințe ale apărării și problemele abordate, privind nulitatea ordonanței procurorului de caz din 24 iulie 2017, inclusiv constatarea faptului expirării pretinselor imputerniciri ale doamnei Verstiuc Tatiana și lipsa acordului, consimțământului și voinței organelor de conducere ale Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL, pentru *reprezentarea acesteia în calitate de invinuit în cadrul cauzei penale*, anume de către persoana vizată, **fapt care denotă** existența incertitudinii privind constituționalitatea normelor de procedură penală vizate, ce urmează a fi aplicate la soluționarea acestei cauze aflate pe rolul instanței, or fără solutionarea conflictului de neconstituționalitate și a altor probleme de reprezentare a persoanei juridice inculcate, nu este posibilă începerea judecării cauzei în fond.

De altfel, în viziunea autorului sesizării, datorită faptului că alin. (2) art. 521 a Codului de procedură penală al Republicii Moldova conține sintagma, că: ”organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit”, se afectează mai multe principii de drept, inclusiv dreptul la un proces echitabil și egalitatea armelor, libertatea procesuală a persoanelor juridice, trase la răspundere penală, de a participa efectiv la judecarea cauzei sale prin reprezentanți calificați, capabili să apere anume interesele sale și să exercite dreptul la apărare calitativ, se afectează libertatea persoanei juridice de a desemna prin voință sa exclusivă reprezentantul sau, fiind întors peste cap institutul reprezentării, or trecem în evidență, că conform teoriei dreptului și notiunii lingvistice, calitatea de **REPREZENTĂNT** o are persoană împuternicită, de regulă de către reprezentat, să reprezinte pe cineva sau ceva, să țină locul cuiva, să acționeze în numele cuiva. **REPREZENTĂNT**, împuternicit, mandatar, este persoană delegată, autorizată, împuternicită, de regulă de către reprezentat, să reprezinte pe cineva, să țină locul cuiva, să acționeze în numele unei persoane, al unei colectivități, al unui stat.

Cu referire la reprezentarea societății cu răspundere limitată, potrivit art. 155 Cod civil, ca și principii, normele cu privire la conducerea, administrarea și reprezentarea societății cu răspundere limitată sînt stabilite prin lege și statutul său. Totodată, în conformitate cu prevederile articolelor 242-253 Cod civil, împuternicirile reprezentantului rezultă din lege, din act juridic sau din împrejurările în care acționează. Acordarea împuternicirilor de către persoana reprezentată se efectuează prin exprimarea voinței față de persoana care se împuternicește sau față de terț în a cărei privință va avea loc reprezentarea. Pe de altă parte constatăm că art. 521, fie la general, Codul de procedură penală, conține un sir de incertitudini absolute pentru persoana juridică, trasă la răspundere penală, cit în calitate de **invinuit**, atît și de **inculpat**.

În aceasta privință trecem în evidență, că Codul de procedură penală nu reglementează condiții clare și previzibile, o procedură de desemnare a reprezentantului persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de **inculpat la faza judecării cauzei**, ne fiind specificat, cine decide vis-à-vis de aceasta soluție, este oare necesară voința proprie a organelor de conducere ale persoanei juridice, sau ar fi posibilă doar voința organului de urmărire penală și/sau a instanței?

Codul de procedură penală al Republicii Moldova nu reglementează clar și previzibil, care ar fi drepturile, obligațiile și garanțiile procesuale contra abuzului, referitoare la reprezentantul persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit și **inculpat**, ar fi oare aceasta obligată sau în drept să participe la efectuarea acțiunilor procesuale, inclusiv în cadrul judecării cauzei, ar fi acesta în particular, în drept să refuze calitate impusă, mai cu seamă atunci cînd nu posedă cunoștințe și aptitudini minime necesare pentru a realiza atribuțiile de reprezentant, ne avînd capacitățile juridice necesare, pentru a asigura prestațiile de reprezentare calitativă, inclusiv cunoștințe lingvistice, în care se desfășoară procesul, ne fiind clar, dacă are dreptul la interpret?

Codul de procedură penală nu reglementează clar și previzibil, ce măsuri procesuale, inclusiv de constrîngere, se pot lua față de reprezentantul persoanei juridice în calitate de **inculpat**, în cadrul procesului judiciar și care ar fi condițiile și previzibilitatea aplicării acestora, ca și garanții contra arbitrariului. La fel cum Codul de procedură penală nu specifică clar și expres că judecarea cauzei în privința persoanei juridice se efectuează cu participarea obligatorie sau facultativă a reprezentantului legal, după caz a reprezentantului acesteia, care sunt soluțiile în cazul în care acesta nu s-a prezentat, sau nu este în stare să se prezinte la judecarea cauzei, cînd iau exiră împuternicirile, sau atunci cînd încă nu a fost desemnat un reprezentat legal sau reprezentant al persoanei juridice, pentru a o reprezenta în calitate de **inculpat**, cum se soluționează problemele conflictelor de interes personale, între persoana fizică, ca și reprezentant al persoanei juridice, pusă să reprezinte persoana juridică în calitate de **inculpat** și propriu persoana juridică trasă la răspundere, etc.

De altfel, în lipsa legii, nici procurorul și nici instanța nu trebuie să ”dispună”, în ce mod și de către cine se desemnează reprezentantul persoanei juridice, pentru a o reprezenta în calitate de **inculpat**, la judecarea cauzei sau să **insusească un drept al legislatorului**, rezultînd că normele contestate suferă de calitate, imprevizibilitate și neclaritate, deoarece la construcția lor au fost ignorate cu desăvîrsite tot ce se referă la tehnica legislativă, la regulile lingvistice și alte imperative, stipulate în Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative.

Altfel spus, aceste norme nu respectă condițiile legalității, accesibilității și preciziei, ne fiind pasibil a fi opozabile tuturor subiectelor de drept, ne fiind corespunzătoare tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, și nu sunt în concordanță cu cadrul juridic existent. De altfel, în viziunea noastră, la elaborarea și adoptarea normelor legale nu s-au respectat mai multe principii din cele ce urmează, fiind imposibil a le respecta și la aplicarea acestora, or normele vizate nu se subordonează coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente, consecutivității, stabilității și predictabilității, în consecință nu sunt nici accesibile.

În aceiași ordine de idei menționăm ca ne având calitatea corespunzătoare, normele vizate, vin în contradicție și cu prevederile art. 4 din Constituție, fiind afectat și dreptul consfințit de art. 23 din Constituție, conform căruia, Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și **face accesibile toate legile și alte acte normative.**

În susținerea tezelor invocate menționăm că **statul de drept**, trebuie să se fundamenteze pe principiul **legalității**, care stă la baza principiului preeminenței dreptului, prevăzut la art. 1 Convenție în coroborare cu Preambulul Convenției. Problema legalității procesului, inclusiv penal, a fost expusă în **articolele 11, 12 și 24** a Avizului nr.11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), conform căruia, Hotărârile judecătorești se bazează pe legile adoptate de Parlament, care ca **surse ale dreptului**, stabilesc nu numai drepturile de care dispun justițiabilii și acțiunile pedepsite de legea penală, ci definesc de asemenea cadrul procedural în care se iau hotărârile judecătorești și ... **felul cum vor fi soluționate cauzele** care vor fi promovate în fața instanțelor, iar **pentru a ajunge la o hotărâre de calitate**, acceptată atât de justițiabil cât și de societate, este nevoie **de o procedură clară, transparentă și conformă cu cerințele CEDO**, pentru a se asigura că **judecătorii sunt în măsură să le aplice prin hotărâri judecătorești de calitate.**

Din contra, **lipsa unei proceduri clare și distincte, poate genera și chiar generează** abuzuri, ne existând careva garanții în această privință, ceea ce privează partea apărării de elementarele drepturi și garanții, cu care ar trebui să fie abilitați justițiabilii, astfel fiind îngrădite grav accesul la justiție, la un proces echitabil, și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, garantate de articolele 26 și respectiv art. 54 din Constituție.

În altă ordine de idei și important este ca conform alin. (6) art. 7 Cod procedurii penale, Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale **sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.**

Respectiv, **trecem în evidență și invocăm necesitatea trimiterii în adresa Curții Constituționale, spre examinare, a Sesizării referitoare la controlul constituționalității acestor prevederi ale Codului de procedura penală**, pentru că în astfel de situație, nu este o altă opțiune decît **sa se suspende procesul de judecare a cauzei, or**, conform Hotărârii Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau neconstituționalitatea unor prevederi legale **sînt obligatorii** pentru instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Totodată, potrivit Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, Curtea Constituțională a dispus, că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată **este obligată să sesizeze** Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar **nu se pronunță** asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:

1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin.1 lit.a) din Constituție;

- 2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
  - 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
  - 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
- Potrivit Hotărârii menționate:

83. *Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.*

84. *În cauza Ivanciuc v. Romania (decizia nr.18624/03) fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată **pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască**. Acestea fiind zise, nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, **ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar** (Coëme și alții v. Belgia, nr. 32492/96, 32547/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 și 33210/96, § 114, CEDO 2000-VII și Wynen v. Belgia, nr. 32576/96, § 41, CEDO 2002-VIII)”.*

85. *Totodată, în cauza Pronina v. Ucraina (no. 63566/00) Curtea Europeană a statuat că dispozițiile Convenției Europene nu garantează dreptul de acces la o instanță cu competența de a invalida sau de a nesocoti o dispoziție legală, ori de a da o interpretare oficială acesteia. De asemenea, a reținut că prevederile art. 6 din Convenție nu garantează dreptul ca o instanță națională sau internațională să fie sesizată cu o chestiune prejudiciară. În același timp, față de sistemul de drept ucrainean, în care persoanele fizice nu pot sesiza direct instanța constituțională, ci numai prin intermediul instanțelor de fond, care au o marjă de apreciere în privința sesizării, Curtea Europeană a statuat că **instanțele au omis să analizeze cererea reclamantei din punctul de vedere al compatibilității cu dispozițiile constituționale, și prin urmare, ignorând acest aspect, deși el era specific, important și pertinent, au determinat încălcarea dispozițiilor art. 6 paragraful 1 din Convenție.***

86. *Curtea reține că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără **soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești.***

87. *Având în vedere cele menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, **are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.***

88. *În același timp, Curtea observă că... deși excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată la orice etapă a procesului până la pronunțarea hotărârii și în cadrul oricărei instanțe în ordinea exercitării căilor de atac (judecătorii, Curți de Apel, Curtea Supremă de Justiție), Curtea reține că, **în vederea asigurării celerității procesului, părțile trebuie să aibă posibilitatea procesuală de a contesta separat cu recurs încheierea judecătorului ordinar de respingere a cererii de ridicare a excepției.***

Prin urmare, dacă am admite ipotetic, că instanța ar refuza admiterea prezentei cereri, se impune a emite o Încheiere separată și prealabilă, pasibilă de a fi atacată cu recurs.

Cit privește obiectul și temeinicia sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, trecem în evidență toate argumentele invocate, în orice ipoteză atenționăm instanța, că Curtea Europeană a Drepturilor Omului obligă judecătorii să-și motiveze deciziile, fără argumente "stereotipe, abstracte, precum și contradictorii"!

Or, Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), referindu-se la calitatea unei Hotarari judecatoresti stipulează imperativ, că Hotararea trebuie, in principiu, sa fie motivata. Calitatea hotararii depinde de calitatea motivarii.

O motivare buna este o **necesitate imperioasa si nu poate fi neglijata in favoarea celeritatii**, si cere ca judecatorul sa aiba timpul necesar pregatirii hotararii, or, pina in **prezent nu am abtinut o motivare**, care ar permite nu numai o *mai buna intelegere si acceptare a hotararii de catre justitiabil, fiind mai ales o garantie impotriva arbitrarului*, pentru că cerinta de motivare a hotaririi sale, obliga judecatorul sa distinga mijloacele de aparare ale partilor si sa precizeze elementele care ii justifica decizia si o fac sa fie conforma legii si, pe de alta parte, ea permite o intelegere a functionarii justitiei.

Conform standardelor enuntate, **motivarea trebuie sa fie coerenta**, clara si lipsita de ambiguitati si de contradictii, ea trebuie sa permita urmarirea unui **rationament care a condus judecatorul** la aceasta, trebuie sa exprime respectarea de catre **judecator a principiilor** enuntate de Curtea Europeana a (in special respectarea drepturilor la aparare si dreptul la un proces echitabil).

Motivarea trebuie sa raspunda pretentiilor partilor, adica diferitelor capete de acuzare si mijloacelor de aparare. Aceasta garantie este esentiala, deoarece permite justitiabilului sa se asigure ca **pretentiile sale au fost examinate si deci ca judecatorul a tinut cont de ele**.

In conformitate cu jurisprudenta Curtii Europene a Drepturilor Omului, pentru a raspunde cerintelor procesului echitabil, **motivarea ar trebui sa evidentieze ca judecatorul a examinat cu adevarat chestiunile esentiale ce i-au fost prezentate**. Examinarea chestiunilor in drept trebuie sa cuprinda aplicarea regulilor de drept national, european si international. **Motivarea va** trebui neaparat sa faca referire la prevederile constitutionale relevante si la dreptul national sau european si international aplicabil. De altfel, deoarece **invocăm** încălcarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, in virtutea prevederilor alin. (4) art. 29 Cod procedura penala, este necesar ca instata **să-si onoreze obligația și să se pronunțe motivat**, în hotărîrea emisă, **dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale** ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

În drept, î-mi întemeiez cererea în baza dispozițiilor articolelor 8, 9, 17, al. (2) p. 6 art. 33, art. 54, art. 57¹, art. 67, 68, 69, art. 93-95, pct. 2) art. 97, articolele 244-247, art. 251, pct. 9) art. 275, art. 332, al. (4) pct. 1) art. 345, art. 350 din Codul de procedură penală.

Anexa: sesizarea Curtii Constituționale, total, pe 9 file.

Cu respect,
Avocatul

Gheorghe MALIC

UNIUNEA AVOCAȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Biroul asociat de avocați "Pro Dreptate"

Chișinău, str. Șciusev, 41 „B”, ☎ 0-22-28-23-76, 📠 GSM 0-691-83-702

“03” aprilie 2018

**Curtea Constituțională
a Republicii Moldova**

S E S I Z A R E

în baza art.135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII:

Avocatul Gheorghe Malic, reprezentant și apărător al inculpatului Cepac Oleg și a Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL în cadrul procesului penal, aflat pe rol la Judecătoria Chisinau, sediul Central.

Adresa pentru corespondență: mun. Chișinău, str. Șciusev, 41 „B”, 📠 GSM 0-691-83-702, e-mail: gmal64@mail.ru.

II. OBIECTUL SESIZĂRII:

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare verificarea constituționalității, în sensul corespunderii cu articolele 4, 20, 23, 26 și 54 din Constituția Republicii Moldova:

- a sintagmei ”organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit” din alin. (2) art. 521 a Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699);

- a prevederilor art. 521, și la general, a Codului de procedură penală, în ceea ce ține de omisiunea de a reglementa condițiile și procedura clară, de desemnare a reprezentantului persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de **inculpat** (nu învinuit, la faza urmărire penală-n.m.), precum drepturile și obligațiile procesuale ale acesteia și garanțiile contra arbitrarului etc.

III. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATE DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ:

1. În procedura judecătorei Chisinau, sediul Central se află cauza penală nr.2017790012 privind învinuirea cet. Cepac Oleg Valerii și a Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL cod fiscal 1008600042478 în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.241 alin. (2) lit. b), f), art.243 alin. (3) lit. b) și art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

1.1. În cadrul urmăririi penale în calitate de învinuți au fost puși toți fondatorii și administratorii Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL, inclusiv doamna Verstiuc Tatiana, care în data 21 iulie 2017 a fost scoasă de sub urmărire penală, deoarece lipsește faptul infracțiunii.

1.2. La data de 24 iulie 2017, deoarece **era un caz**, în care urmărirea penală, deși nu era pornită expres împotriva persoanei juridice, însa se efectua pentru aceeași faptă și în privința reprezentantului ei legal, dlui Cepac Oleg, conducându-se de sintagma contestată din alin. (2) art. 521 a Codului de procedură penală al Republicii Moldova, prin ordonanța unilaterală a procurorului de caz, **fără acordul și voința organelor de conducere ale Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL**, doamna Verstiuc Tatiana, a fost desemnată în calitate de reprezentant legal al persoanei juridice *Societatea Comercială S.C. „CSN Group Solutions” SRL cod fiscal 1008600042478 pentru reprezentarea acesteia în calitate de învinuit în cadrul cauzei penale, cu notificarea acesteia.*

1.3. Este de mentionat, că art. 521 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova se refera doar la faza urmărire penală împotriva persoanei juridice, specificind, că urmărirea penală în cazul tragerii la răspundere penală a persoanei juridice se efectuează cu participarea reprezentantului legal al acesteia sau în cazul în care urmărirea penală pornită împotriva persoanei juridice se efectuează pentru aceeași faptă sau pentru fapte conexe și în privința reprezentantului ei legal, organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit, respectiv odată cu finisarea uramrii peale au fost epuizate si imputernicirile persoanei in referinta în calitate de reprezentant legal al persoanei juridice Societatea Comercială S.C. „CSN Group Solutions” SRL pentru reprezentarea in calitate de învinuit in cadrul cauzei penale, dupa caz urmind a fi solutionată problema desemnării unui reprezentant in ordinea stabilita de lege, in sa spre regret nu avem o astfel de procedura, din care considerente si se invoca aceasta exceptie de neconstituționalitate, expusa in aceasta sesizare.

1.4. Pornind de la cele relatate, luind in calcul ca nu mai are careva imputerniciri de reprezentant al persoanei juridice in calitate de inculpat in cadrul judecării cauzei penale, invocind ca nu are capacitatile, imputernicirile statutare sau de altfel si nici cunostintele respective, ne fiind administrator si asociat majoritar, la data de 26 martie 2018 doamna Verstiuc Tatiana, desi nu fusese desemnata in calitate de reprezentant legal al Societații Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL pentru reprezentare in calitate de inculpat a invocat eliberarea sa din proces.

1.5. Prin Încheierea judecatoriei Chisinau, sediul Central din data de 26 martie 2018 a fost respinsa aceasta cerere a doamnei Verstiuc Tatiana, astfel intr-un fel, ea este forțată de a fi în continuare in calitate de reprezentant legal al persoanei juridice Societatea Comercială S.C. „CSN Group Solutions” SRL pentru reprezentarea acesteia in calitate de învinuit, desi suntem la o alta faza procesuala si ea, cel puțin, nu a fost desemnata in calitate de reprezentant al persoanei juridice pentru reprezentarea acesteia in calitate de inculpat, respectiv, in lipsa unor imputerniciri exprese, evident va fi afectat procesul echitabil, inclusiv dreptul Societații Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL, de a participa nemijlocit prin reprezentantul sau desemnat in ordinea stabilită, la judecarea cauzei sale, pentru a-si putea exercita apărarea corespunzatoare si calitativă.

1.6. În continuare, partea apărării a invocat necesitatea solutionării problemei abordate, privind nulitatea ordonantei procurorului de caz din 24 iulie 2017, de desemnare a doamnei Verstiuc Tatiana, fără acordul, consimțamintul si vointa organelor de conducere ale Societații Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL, in calitate de reprezentant legal al persoanei juridice Societatea Comercială S.C. „CSN Group Solutions” SRL pentru reprezentarea acesteia in calitate de învinuit in cadrul cauzei penale, cu notificarea acesteia, cel puțin constatarea faptului expirării pretinselor imputerniciri ale acesteia si solutionarea problemei privind reprezentarea persoanei juridice in calitate de inculpat, in cadrul judecării cauzei penale, după caz desemnarea unei persoane în aceasta calitate procesuală si explicarea drepturilor, obligatiilor si imputernicirilor exprese, fără care, evident va fi afectat procesul echitabil, inclusiv dreptul Societații Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL, de a participa nemijlocit prin reprezentantul sau desemnat in ordinea stabilită, la judecarea cauzei sale, pentru a-si putea exercita apărarea corespunzatoare si calitativă.

1.7. Prin urmare, pentru a solutiona aceste cerinte si problemele abordate de catre partea apărării privind nulitatea ordonantei procurorului de caz din 24 iulie 2017, inclusiv constatarea faptului expirării pretinselor imputerniciri ale doamnei Verstiuc Tatiana si lipsa acordului, consimțamintului si vointei organelor de conducere ale Societații Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL, pentru reprezentarea acesteia in calitate de învinuit in cadrul cauzei penale, anume de catre persoana vizată, fapt care denotă existența incertitudinii privind constituționalitatea acestor norme de procedura penală, ce urmează a fi aplicate la soluționarea acestei cauze aflate pe rolul instantei, or fără solutionarea conflictului de interese si a altor probleme de reprezentare a persoanei juridice inculpate, nu este pasibila inceperea judecării cauzei in fond.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIGINUL ACESTOR AFIRMAȚII

2. În viziunea autorului sesizării, datorită faptului că alin. (2) art. 521 a Codului de procedură penală conține sintagma, că: ”*organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit*”, se afectează mai multe principii de drept, inclusiv accesul la justiție, la general, dreptul la apărare, la un proces echitabil și egalitatea armelor, libertatea procesuală a persoanelor juridice, trase la răspundere penală, de a participa efectiv la judecarea cauzei sale prin **reprezentantul său calificat**, selectat și **delegat anume de către** persoana juridică, nu din oficiu, de către organul de urmărire penală, doar așa ar fi posibil a se realiza dreptul la apărare efectivă și alte interese procesuale, în contrariu, se afectează libertatea persoanei juridice de a desemna prin voința sa exclusivă reprezentantul sau, fiind întors ”peste cap” institutul reprezentării.

2.1. De altfel trecem în evidență, că conform teoriei dreptului și notiunii lingvistice, calitatea de **REPREZENTĂNT** o are persoană împuternicită, de regulă de către reprezentat, să reprezinte pe cineva, să țină locul cuiva, să acționeze în numele cuiva. **REPREZENTĂNT**, împuternicit, mandatar, este persoană delegată, autorizată, împuternicită, de regulă de către reprezentat, să reprezinte pe cineva, să țină locul cuiva, să acționeze în numele unei persoane, al unei colectivități, al unui stat.

2.2. Cu referire la reprezentarea societății cu răspundere limitată, potrivit art. 155 Cod civil, care au calitatea de principii, normele cu privire la conducerea, administrarea și reprezentarea societății cu răspundere limitată sînt stabilite prin lege și statutul său.

2.3. Totodată, în conformitate cu prevederile articolelor 242-253 Cod civil, împuternicirile reprezentantului rezultă din lege, din act juridic sau din împrejurările în care acționează. Acordarea împuternicirilor de către persoana reprezentată se efectuează prin exprimarea voinței față de persoana care se împuternicește sau față de terț în a cărui privință va avea loc reprezentarea.

2.4. În spetă în cadrul urmăririi penale la data de 24 iulie 2017, conducindu-se de sintagma contestată din alin. (2) art. 521 a Codului de procedură penală al Republicii Moldova, prin ordonanța unilaterală a sa, procurorul de caz, a desemnat-o pe doamna Verstiuc Tatiana în *calitate de reprezentant legal al persoanei juridice, pentru reprezentarea în calitate de învinuit în cadrul cauzei penale, fără acordul și voința organelor de conducere ale Societății Comerciale S.C. „CSN Group Solutions” SRL*, deși aceasta nu și-a dorit și nu are capacitatea și împuternicirile, nici legale, nici statutare, de a reprezenta această societate fără voința organelor de conducere ale acesteia.

2.5. În alta ordine de idei reiterăm că dacă reprezentantul fie și legal, pentru *reprezentarea persoanei juridice în calitate de învinuit, ulterior și inculpat*, implicit la judecarea cauzei penale, **este desemnat nu de către persoana vizată**, în persoana organelor de conducere ale acesteia, fie cu consimțământul, acordul și voința acestora, **ci în mod unilateral și echivoc, doar** de organul de urmărire penală, inclusiv procurorului de caz, rezulta ca de fapt și de drept, Societatea Comercială S.C. „CSN Group Solutions” SRL, în calitate *de învinuit, ulterior și inculpat nu are reprezentantul sau voit și dorit în proces*, or dna Verstiuc Tatiana, este selectată doar de către procuror, fără acordul, consimțământul și voința organelor de conducere, astfel rezultând că societatea vizată, căreia în virtutea legii contestate nu i se permite a desemna la propria latitudine și discreție o persoană, care să-i asigure calitate de reprezentant, rezultă că acesteia, îi este afectat accesul la justiție, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova, or datorită neclarității legii, în proces participa un reprezentant selectat de către concurentul procesual, partea acuzării, care firesc ar putea să protejeze interesele acesteia.

2.6. Altfel spus, conform normei contestate, voința de desemnare a pretinsului reprezentat aparține în exclusivitate organului de urmărire penală, care astfel și-a selectat persoana, care ar putea fi mai loială, care în realitate nu o să reprezinte interesele persoanei juridice, ceea ce afectează cit procesul echitabil, dreptul la apărare și accesul la justiție, atît egalitatea armelor și contradictorialitatea, or dna Verstiuc Tatiana, este reprezentanta anume a organului de urmărire penală, care a desemnat-o, fără consimțământul persoanei juridice, astfel fiind afectate principiile de drept, consfintite de articolele 4, 20, 23, 26 și 54 din Constituția Republicii Moldova, or reprezentantul persoanei juridice *în calitate de învinuit, ulterior și inculpat*, concomitent are și calități de apărare, respectiv amestecul autorităților statale, inclusiv a organului de urmărire penală și determinarea de către acesta, mai cu seamă fără voința și consimțământul expres, ale reprezentatului, cine îl va reprezenta, este o modalitate de amestec neproportional, cit în libertatea de a desemna reprezentantul sau, atît și în activitatea persoanelor care exercită apărarea, implicit reprezentarea, în limitele prevăzute prin lege.

3. Pe cale de consecință constatăm că art. 521, la fel cum la general și Codul de procedură penală al Republicii Moldova, conține un sir de incertitudini pentru persoana juridică, trasă la răspunderea penală, cit în calitate **de invinuit**, atit și **de inculpat**.

3.1. În aceasta privință trecem în evidență că Codul de procedură penală nu reglementează condiții clare și previzibile și o procedură de desemnare a reprezentantului persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate **invinuit, ulterior și inculpat la faza judecării cauzei**, ne fiind specificat, cine decide vis-à-vis de această soluție, **fiirec ar fi necesara vointa proprie** a organelor de conducere ale persoanei juridice, sau ar fi posibilă doar vointa organului de urmărire penală și/sau a instanței?

3.2. Codul de procedură penală al Republicii Moldova nu reglementează clar și previzibil, care ar fi drepturile, obligațiile și garanțiile procesuale contra abuzului, referitoare la reprezentantul persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de invinuit și **inculpat**, ar fi oare această obligată sau în drept a participa la efectuarea acțiunilor procesuale, inclusiv în cadrul judecării cauzei, ar fi acesta în particular, în drept să refuze calitate impusă, mai cu seamă atunci când nu posedă cunoștințe și aptitudini minime necesare pentru a realiza atribuțiile de reprezentant, ne având capacitățile juridice necesare, pentru a asigura prestațiile de reprezentare calitativă, inclusiv cunoștințe lingvistice, în care se desfășoară procesul, ne fiind clar, dacă are dreptul la interpret?

3.3. Codul de procedură penală al Republicii Moldova nu reglementează clar și previzibil, ce măsuri procesuale, inclusiv de constrângere, se pot lua față de reprezentantul persoanei juridice în calitate de **inculpat** în cadrul procesului judiciar și care ar fi condițiile și previzibilitatea aplicării acestora, ca și garanții contra arbitrariului,

3.4. La fel Codul de procedură penală al Republicii Moldova nu specifică clar și expres că judecarea cauzei în privința persoanei juridice **se efectuează cu participarea obligatorie sau facultativă a reprezentantului legal**, după caz a reprezentantului acesteia și **care ar fi soluțiile în cazul în care acesta nu s-a prezentat**, sau nu este în stare să se prezinte la judecarea cauzei, când iau expirat imputernicirile, sau atunci când încă nu a fost desemnat ca reprezentat al persoanei juridice, pentru a o reprezenta în calitate de **inculpat**, cum se soluționează problemele conflictelor de interese personale, între persoana fizică, ca și reprezentant al persoanei juridice, pusă a reprezenta persoana juridică în calitate de **inculpat** și propriu persoana juridică trasă la răspundere, etc.

4. De altfel, **în lipsa legii**, este evident că acest gol nu poate fi completat de către procuror sau instanțele judiciare, fiind cunoscut principiul latin: **“Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus”**, ceea ce înseamnă ca: **”unde legea nu distinge, nici noi nu trebuie să distingem”**, în ce mod și de către cine se desemnează reprezentantul persoanei juridice, pentru a o reprezenta în calitate de **inculpat**, la judecarea cauzei sau **sa însusească un drept al legislatorului**, rezultând ca normele contestate suferă de calitate, imprevizibilitate și neclaritate, deoarece la construcția lor au fost ignorate cu desăvârșire tot ce se referă la tehnica legislativă, la regulile lingvistice și alte imperative, stipulate în Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative.

4.1. Aceste norme nu respectă condițiile legalității, accesibilității și preciziei, ne fiind posibil a fi opozabile tuturor subiectelor de drept, nu sunt nici corespunzătoare tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, implicit nu corespund dispozițiilor constituționale și nu sunt în concordanță cu cadrul juridic existent. De altfel, în viziunea noastră, la elaborarea și adoptarea normelor legale nu s-au respectat mai multe principii din cele ce urmează, fiind imposibil a le respecta și la aplicarea acestora, or normele vizate nu se subordonează coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente, consecutivității, stabilității și predictibilității, în consecință nu sunt nici accesibile.

5. În aceeași ordine de idei menționăm că ne având calitatea corespunzătoare, normele vizate, vin în contradicție și cu prevederile art. 4 din Constituție, fiind afectat și dreptul consacrat de art. 23 din Constituție, conform căruia, **Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.**

5.1. În susținerea tezelor invocate menționăm că **statul de drept**, trebuie să se fundamenteze pe principiul **legalității**, care stă la baza principiului preeminenței dreptului, prevăzut la art. 1 Convenție în coroborare cu Preambulul Convenției. Problema legalității procesului, inclusiv penal, a fost pusă în **articolele 11, 12 și 24** a Avizului nr.11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor

Europeni (CCJE), conform căruia, Hotărârile judecătorești se bazează pe legile adoptate de Parlament, care ca **surse ale dreptului**, stabilesc nu numai drepturile de care dispun justițiabilii și acțiunile pedepsite de legea penală, ci definesc de asemenea cadrul procedural în care se iau hotărârile judecătorești și ... **felul cum vor fi soluționate cauzele care vor fi promovate în fața instanțelor, iar pentru a ajunge la o hotărâre de calitate**, acceptată atât de justițiabil cât și de societate, este nevoie **de o procedură clară, transparentă și conformă cu cerințele CEDO**, pentru a se asigura că **judecătorii sunt în măsură să le aplice prin hotărâri judecătorești de calitate.**

5.2. Din contra, lipsa unei proceduri clare și distincte poate genera și chiar generează abuzuri, ne existând careva garanții în această privință, ceea ce privează partea apărării de elementarele drepturi și garanții, cu care ar trebui să fie abilitați justițiabilii, astfel fiind îngrădite grav accesul la justiție, la un proces echitabil, și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, garantate de articolele 26 și respectiv art. 54 din Constituție.

6. Este de menționat că în Hotărârile sale, Curtea Constituțională a reținut că în virtutera garanțiilor constituționale, cadrul **legal național trebuie să fie compatibil** cu Convenția Europeană și cu jurisprudența Curții Europene. Or, prin *Hotărârea nr.55 din 14 octombrie 1999 privind interpretarea unor prevederi ale articolului 4 din Constituția Republicii Moldova*, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a statuat, cu valoare de principiu, că „această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând, mai întâi, că organele de drept, inclusiv Curtea Constituțională [...], sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internațional [...], acordând, în caz de neconcordanță, prioritate prevederilor internaționale”.

6.1. În aceeași ordine de idei, în Hotărârea nr. 10 din 16 aprilie 2010 pentru revizuirea Hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 28 mai 1998 „Cu privire la interpretarea art.20 din Constituția Republicii Moldova” în redacția Hotărârii nr. 39 din 9 iulie 2001, Curtea Constituțională a menționat că „*practica jurisdicțională internațională [...] este obligatorie pentru Republica Moldova, ca stat care a aderat la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*”.

6.2. În Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 20.05.2013, Înalta Curte a menționat că, legalitatea, ca principiu de bază a statului de drept presupune conformitatea normei sau a actului de procedură privind edictarea normelor juridice. Comportamentul legal vizează atât activitatea de legiferare a Parlamentului, cât și stabilirea normelor interne de organizare și funcționare, care au o conexiune directă cu procesul legiferării.

6.3. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 27.05.2014 (§§ 78-84), Înalta Curte a reținut că legea ... *constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră clară, concisă și precisă.*

79. *În Raportul Comisiei de la Veneția privind preeminența dreptului (adoptat la cea de-a 86-a sesiune plenară, 25-26 martie 2011) s-a stabilit: „47. Parlamentul nu poate deroga de la drepturile fundamentale adoptând texte ambigue de legi. Cetățenii trebuie să se bucure de o protecție juridică esențială în fața statului și instituțiilor sale.”*

80. *Curtea menționează că, potrivit articolului 23 din Constituție, statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, făcând accesibile în acest sens toate legile.*

81. *În jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că persoana este în drept să cunoască, în termeni foarte clari, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală (cauza Kokkinakis vs. Grecia din 25 mai 1993). ...Judecătorul poate să precizeze anumite elementele..., dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist (cauza X. vs. Regatul Unit din 7 mai 1982).*

84. *Formulele generale și abstracte într-un caz concret pot afecta funcționalitatea legii, aplicarea ei coerentă și sistemică, ceea ce ar denatura principiul calității legii.*

6.4. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 13 din 15.05.2015 (§§ 105-109), Înalta Curte a reiterat următoarele:

„105. *Totodată, Curtea menționează că articolul 23 alin. (2) din Constituție pune în sarcina statului obligația de a face accesibile toate legile și actele normative. Deși articolul 23 din Constituție cuprinde expres doar criteriul de accesibilitate și claritate al legii, Curtea, prin jurisprudența sa, a reținut că normele adoptate de autoritățile publice urmează a fi și suficient de precise și previzibile.*

106. Curtea reține că potrivit jurisprudenței Curții Europene: „O normă este accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă. [...] legea trebuie să fie accesibilă într-un mod adecvat: cetățeanul trebuie să aibă un indiciu adecvat, în circumstanțe concrete, asupra reglementărilor legale aplicabile [...]” (cauza *Silver vs Regatul Unit*, hotărârea din 25 martie 1983).

107. Totodată, în jurisprudența sa Curtea Europeană a statuat că: „[...] odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții [...]” (cauza *Păduraru vs România*, hotărârea din 1 decembrie 2005).

108. Curtea menționează că orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.

109. Curtea reține că, prin reglementările de tehnică legislativă, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvată ale fiecărui act normativ. Respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară.

V. Prevederi relevante din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

În baza hotărârii menționate, Curtea Constituțională a hotărât:

în sensul art. 135 alin.(1) lit. a) și g) coroborat cu art.20, 115, 116 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:

1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin.1 lit.a) din Constituție;

2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

-Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea hotărârii, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a art. 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție.

V-1. Prevederi relevante din Constituția Republicii Moldova:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

V-2. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului:

Preambul

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei,

...hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri menite să asigure garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală, au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele Părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei Convenții:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a **cauzei sale**, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra **încălțării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil**, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori a securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

V-3. Prevederi relevante ale Codului de procedură penală

Articolul 7. Legalitatea procesului penal

”(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(6) Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

(8) Hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sînt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată”.

Articolul 521. Urmărirea penală împotriva persoanei juridice

(1) Urmărirea penală în cazul tragerii la răspundere penală a persoanei juridice se efectuează cu participarea reprezentantului legal al acesteia.

(2) În cazul în care urmărirea penală pornită împotriva persoanei juridice se efectuează pentru aceeași faptă sau pentru fapte conexe și în privința reprezentantului ei legal, organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit.

(3) Reprezentantul legal sau, după caz, reprezentantul desemnat al persoanei juridice o reprezintă pe aceasta la efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod.

(4) Împotriva reprezentantului legal sau, după caz, a reprezentantului desemnat al persoanei juridice față de care se efectuează urmărirea penală se pot lua, în această calitate, numai măsuri de constrîngere aplicabile martorului.

VI. EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII:

Pornind de la cele expuse considerăm că cu articolele 4, 20, 23, 26 și 54 din Constituția Republicii Moldova, nu corespund:

- sintagma "organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit" din alin. (2) art. 521 a Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699);

- prevederile art. 521, si la general, a Codului de procedură penală, în ceea ce ține de omisiunea de a reglementa condițiile si procedura clara, de desemnare a reprezentantului persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de **inculpat** (nu invnuit, la faza urmarire penală-n.m.), precum drepturile si obligatiile procesuale ale acesteia si garantiile contra arbitrariului etc, respectiv în conformitate cu alineatul (1) litera a) articolul 135 din Constituție, litera a) alineatul (1) articolul 4 al Legii cu privire la Curtea Constituțională și litera a) alineatul (1) articolul 4 din Codul jurisdicției constituționale;

SOLICIT:

1. Primirea spre examinare a prezentei sesizări și includerea ei pe ordinea de zi a Curții Constituționale.

2. Exercițarea controlului constituționalității:

- sintagmei "organul de urmărire penală desemnează un reprezentant al persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de învinuit" din alin. (2) art. 521 a Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699);

- prevederilor art. 521, si la general, a Codului de procedură penală, în ceea ce ține de omisiunea de a reglementa condițiile si o procedura clara, de desemnare a reprezentantului persoanei juridice pentru a o reprezenta în calitate de **inculpat (nu invnuit, la faza urmarire penală-n.m.)** etc, în sensul corespunderii acestora cu prevederile articolelor 4, 20, 23, 26 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

VII. DOCUMENTELE ANEXATE:

Anexă: materialele relevante ale cauzei penale.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare ca informațiile care figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte și corespund convingerii personale și lebertății de exprimare.

Cu profund respect,
AUTORUL SESIZĂRII
Avocatul

Gheorghe MALIC